

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

PIEPRZYĆ czy CHRZANIĆ...

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

O czasowniku PIEPRZYĆ tak pisze prof. Andrzej Bańkowski: „dziś – z największej w świecie miłości polskiej do pieprzu – słowo «uniwersalne», zastępujące każde inne”. Tę „największą w świecie miłość” niełatwo było jednak zaspokoić – PIEPRZ był bowiem bardzo, bardzo drogi. Ale niezwykle drogi PIEPRZ można było zastąpić swojskim, rosnącym wszędzie CHRZANEM. Może smak nie całkiem ten sam, ale moc podobna! Ta moc znalazła również odbicie w znaczeniach słów – czasowników utworzonych od nazw przypraw. Trzeba pamiętać, że nienacechowane stylistycznie jest jedynie podstawowe znaczenia jednego z tych wyrazów: PIEPRZYĆ ‘przyprawiać potrawę pieprzem’. Pozostałe znaczenia słowa PIEPRZYĆ (niemal równie stare jak znaczenie podstawowe) i dzisiejsze znaczenia słowa CHRZANIĆ są obecnie uznawane za pospolite, prostackie lub wręcz wulgarne.